

ادبیات کوریه کیمچی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی ، علمی غزته‌در

جلد : ۳

سنه : ۲ ۲۸ شعبان ۱۳۳۶ جمعه‌ایرتی ۸ حزیران ۱۹۱۸ نومرو ۴۰ — ۷۱

اجمال فکر

لسانه ، ادبیانه بالشیونیم

قابل انکار دکل : لسانده ، ادبیاتده ، ساده‌لکه ، تکامله طوغری بر میل وار . بونکله برابر زمانک استلزام ایتدیکی عجالت ، نو هوسلرک فضله غیرتلی ، ارباب تصلفک حرکاتی لسانی ده ، ادبیاتی ده بالظه‌لیور . فصاحت کیتدجه مغدور اولیور . بر تاریخده [اوده‌سا] دن کچمشم . کندیلری ایله کوروشدیکم ارباب قلم یک آواز اوله‌رق شکایت ایدیورلردی : — [اوده‌سا] ده روسجه بوزولیور . شهرمن سکنه‌سنک بر مهم قسمی بنی اسرأیلدنذر . بونلر روسجه‌یی پک‌پوروزلی تکلم ایدیورلر . اسلوبلری ده ، اوله‌جه ، ریکدر . بونلرک یارم یامالاق روسجه‌سی ، خالص الدم روسلرک لسانده‌ده تأثیر ایتسه‌سونمی ؟

ایشته ، اختلاط ، السنه‌یی بویله زیوانه‌دن چیقاریور . بزم او کوزل ترکیه‌مزده‌ده مترجم تعییرلر ، لفظلر ، استعاره‌لر کیریور . بر آنارشیدر ، صورمه‌ییکز ! بیلن بیلمه‌ین یازی یازیور . صوکره بونلر تحکمه قالدیشیورلر . نتیجه‌سنده دینی ده ، لسانی ده ، اسمی ده ، وطنی ده ، ملتی ده مستعار اولیانلر بیله جریان قانیلوب او آبوق صابوق تعییراتی استتمال ایده‌کایورلر . بن (ترک اوغلی ترک) بر لسان ایستهرم .

شرقی

کل قوجاغم تختک اولسون آنده ایله سلطنت !

هجرک اولدیردی بنی نیلک پریمی مرحمت !

ایت تلاقیکاه پراحزانی غرق مسعدت !

هجرک اولدیردی بنی نیلک پریمی مرحمت !

مائی برکوملکه ، داغلق صاچلرکه ای پری !

کل ، تنزل ایله احیا ایتکه برحقری

برکل آلتنده سنی بن بکرم چوقدن بری

هجرک اولدیردی بنی نیلک پریمی مرحمت !

مصطفی رشید

ینه کوپرلی زاده فؤاد بکه

عزیزم فؤاد بکه

« یکی مجموعه » نئک ۱۴ مایس ۱۹۱۸ تاریخلی و ۴۴ نومرولی نسخه سینه بن چکن هفته کی « ادبیات عمومی مجموعه سی » نده انتشار ایدن مقاله جوابیه به بالمقابله بر مقاله تنقیدیه دها درج ایتش اولدیغیزی کوردم . ایرانک لسانک ، تمایلات علیه سنک و موالید فکریه سنک شیمدی به قدر کندیسنه آجدیفی شاهراهمک خارجنده بریول بیلمدیکم وایرانده بوتون مائر قلمیه بی - هله اون ، اون بش سنه دنیرو - مسعودانه اوسمه متوجه کوردیکم ایچون ویرکونکی ادبیاتمز ولسانمز موجودیتنی یالکز اوجریانی حاضرلامش ، یامش و نمره دار ایتش ادبا و شعرا به مدیون اولدیغنه قوتلی بر اعتقاد بسله دیکم ایچون یالکز سزک دکل ، ایران ادبیاتیه آز چوق توغل ایتش هر هانکی برکیمسه نئک تذکرملرده و بونلره مماثل کتابلرده کوره جکاری سلطان الشعرا ، امیرالادبا ، فخرالبغا ودها بیلیم نه کی وصفلره تعریف ایتدکاری ناظملری و ناطرلری کندی محکمه اوروب کامل العیار اولدقلرینی کورمز ایسه م اونلر ادبیات فرسیه به خدمت ایتش اسانده دن عد ایتیم ، ولوکه سز اونلر حقنده بش یوز تذکره دن بکا مدایح صیره له بوب دیزمش اوله سکر . وایلری سوردیکم برادطای حقیقه بیلیمه دن اورته به

فیرلا تمذینر ایچون سوزلر مند معند و مصرم و سوبله دکاربمک جمله سنی سزه تصدیق ایتدیرنجه به قدر یازمجه. فقط ائک صکره سزیته « بن قانع اولدم » دیرسه کز، اونم وظیفهم دکلدیر. بن « وماعلی الرسول الا البلاغ » دیر، اوتیه طرفه کچهرم و بوبله مقاله یازمجه صرف ایتدیکم قیمتی زمانلریمی دها فائده بخش بر صورتده استعمال ایدرم. بونک ایچوندرکه هیچ اوزون سوز سوبله مک نیتنده دکلم. تنقیداتکزده بینه اعتفادجه جالب اعتراض کوردیکم نقطه لر جواب ویرمجهکم و امید ایدرم که بو قورجالادیغکز مسائلده آرتیق بنی بوندن زیاده یازی یازمقی احتیاجنده براقازسکز.

سز « فردوسی » نکه کندی معاصرلرندن اولان عنصری، فرخی، اسدی کی برطاقم شعرایی ظل نسیانده براقش اولسی فکرینی متوفی « یاریه دومه یینار » ک دها برچوق یا ککش فکرلر آراسنده ایلک دفعه اوله رق اورتیه آتمش اولدیغنی و ذاتاً اوصردده اوروپا مستشرقلری آراسنده شهنامه موداسنک حکم سورمکده اولدیغنی و بونکده « موهل » طرفندن یاپیلان شهنامه ترجمه سی وسیله سیله ظهور ایتدیکنی حتی « ره فان » قدر بوتون علمایک نظر دقتی اوزمانلرده شهنامه به مترجه اولدیغنی یازیور وکویا اومودانک شیمدی کچمش و او یا ککش ذهباک شیمدی تصحیح ایدلمش اولدیغنی سوبله مک ایسته یورسکز. بو مطالعه بی یوروتدکن صوکرده بنم کچن مقاله لرده سزی اقناع اتمک ایچون تذکره لرده کی سوزلره اعتماد ایتمه مکز لازم کلدیکنه دائر اولان ملاحظاته جواباً کندیکزک ادبیات تاریخنک فاضل یاپلدیغنی، تذکره لر نه قدر اهمیت ویرمک لازم اولدیغنی بیلیر بر آدم اولدیغکزی آکلاتیورسکز.

— شیمدی بن بونلری بیلیر آدمه یعنی سزه خطاباً عرض ایدیورم که : ایران ادبیاتنک « فردوسی » دن صوکره آلدیغنی استقامت و ایران ادباصنک فردوسینک مشوار ادبینه و بردیکی اهمیت سزک سرد ایتدیکزک زاده عالی تمامیه جرح اتمک کافیدر. فردوسی حقنده بنم سرد ایتدیکم ملاحظات بنم شخصی اجتهادمک، شخصی ذوقک محصولی دکلدیر. بلکه، « قولیست که چجلکی برآند ». سزده ایرانی طانیسه ایدیکز و ایرانیلرک قلبی شو صروده فاضل چارپدیغنی بیلسه ایدیکز، ایرانک جسدینه کرچکدن بر روح مجد و شرف نفخ ایتمش اولان، اونک اساطیرینی و مفاخرینی یکی باشند احیا ایتمش اولان، لسانی تمامیه عربجه لاشمش ایکن اوکا اسکی زبان ملیسنی تعلیم ایتمش اولان، اوکا طادات و شئون قدیمه سنی خاطر لایمق صورتیه شعرینه و شعراسنه یوزلرجه تاریخی موضوعلر، قابل بسط و توسیع قانه و یجه لر احضار ایدرک اسلامدن صوکره کی ادبیاتنه حقیقتده عمل قورمش اولان، ایران مسلمان اولدندن صوکره اورایه تحکم ایدن سلاله لرک تنوعه رفتمکاً بوکونه قدر موجودیت ملیه فرسیه نکه صدمه دن مصون قالمسک یکانه باشی اولان، اوبله سزک تصور ایتدیکزکی بر عصرده استاد و دیگرنده شاگرد تلقی اولنه حق صنعتوراندن اولمایان، هر حالده اهمیتی و شهرتی توقف و تبدل دکلم، ایران کندینی طانیسجه تدریجاً ترابد ایدمجه کی ذره قدر شبهه کوتورمه بن حتی فرانسه لی منتقد معروف « Sauite-Beuve » ک بر زمانلر شاهنامه دن بحث ایدرکن :

Ce poème où il applique son génie (et ce génie est mainfeste) . . .

دیه توصیف ایتدیکی طرزده دهاته ذی احتشامدن اولان فردوسی بی ادبیات ایرانیه ده برقاچ قصیده دن باشقه هیچ بریز براقامش اولان عنصریلر، مسجیدیلر، اسدیلر، فرخیلر و سائر ایلر اولچمز ایدیکز. فردوسی، تام معنیاسیه ایرانیلرک ملی شاعریدر و اونک کردیکی شهبال عظمت بوتون ادبیات عجمی

آلته آلمشدر . اوته کیلر اولسه اولسه مختلف مزیتلرده برر ادیبدرلر و بونلردن برینک سویله مش اولدینی شو سوزی کندینی فردوسی ایله قیاس ایدن هر بزی تکرار ایدیور :

بر شاعر طوسی من کیستم
کر اوهست حقا که من نیستم

ایشیدییور میسکز ، نوأد لك افندی ؟ اندور اوروپه تن افوامدن هر برینک بر اساطیری « Mythologie » سی واردر . ایرانیلر كده ، اومتلردن اولق اعتباریله ، بر میتولوژیلری وارایدی . لکن بر استیلادن قورتولادن دیگر بر استیلایه اوغریان ایرانك بیکارجه کتابلری و برچوق کتبخانهلری یونانیلر ك ، عربلر ك و مغوللر ك استیلالری هنکامنده قام معناسیله طعمه فارایدلك و یاصولره آتلق صورتیله دوچار خسار اولدی . ملك تار و بود حیاتی بر برینه ایلشدیرن ایپلر چوزولدی . ماضی ایله رابطه سی کیلیدی . اورته ده آنجق عصر دن عصره ، بابا و آنلردن اولاده انتقال ایده یلمش اولان « Légendes » افسانه لردن باشقه برشی قالمادی . برقاج زمان دها کچه ایدی ، بونلرده بوس بوتون خاطرلردن سیلینوب کیدمك و ملت فرس بوصله سز بر سینه کی قاله جقدی . فقط فردوسی نك دهاسی ایرانك امدادینه یتیشدی . اوطاقا هواده اوچوشان و برچوقلری راویلرینك و قاتیلر ضایع اولغه محکوم بولونان افسانه لری بر آرایه طویلادی و اونلردن بر شهکار نفیس وجوده کتیردی . کندی بونی نه کوزل سویلر :

همه مرده از روزگار دراز
شد از گفت من نامشان زنده باز
چو عیسی من این مردگانرا تمام
سراسر همه زنده کردم بنام

شونی ده سویله یم که فردوسی نك دروننده یاشادینی محیط عنعنات نجاسته توافقی ایدر بر محیط دکلدی . اونك یاشامق ایسته دیکی Chevalerie حیاسته محمود غزنوی دوری قدر نامساعد بر زمان تصور اولونه ماز . دینده غایت متعصب اولان بو پادشاه حرص دیندارانه سی اوهنکامده هندستانده اجرا ایتدیکی . قتاللر و غارتلرله تسکین ایتکده ایدی . بو حاله رغما ، فردوسی طبیعت پرست و نور پرست ایرانك عادات دیرینه سی افکارك تحلی درجه سنده تصویر ایتدی . مشارالیهك بو تصویرلری قطعیا تحیل دکلد و هب هنمنانه مستنددر . حتی شهنامه ده اك خیالی عد اولنان ایلک اولکی سلاله حکمدارانك بیله موجود اولدینی « آوستان » نك « یاشت Jasths » دینلن قصنده مندر جدر . بوتون بونلر فردوسی نك ایران و ادبیاتنه ایتدیکی خدمتک بیوکلیکن نظر کزده اثبات ایچون ینه کافی دکله ، بوندن یکرمی سنه قدر اول حیاتده اولان ادیب متبحر و شهید مغفور « میرزا آقا خان » ك بر جمله سی بوراده سزك ایچون عیناً ذکر ایدیورم . باقك مرحوم نه دیور :

« تنها کسیکه باتفاق خردمندان در این فترت ایام خدمت راستین بعجم نموده مان فردوسی »
طوسی است که می توان گفت بواسطه نظم شاهنامه آیین مجوسی و روان جمشید را زنده کرد و افتخار ملی را نکذاشت از میان ایرانیان معدوم شود ، رحمة الله علیه . بونلری ایشیدوب دیکله دکدن صوکره بیلم ینه متوفی « باریه دومه بنار » ك خطا و بنده کزکده اوکا اقتفا اتمش اولدینی سویله جکیسکز ؟

— خیر، فوآد بک ! ظن ایتدیکنز کی شاهنامه ک موداسی بر زمانلر چیقمش ده بو کونی کچمش دکلدرد. شو قدر بیلکیزکه بوتون ادبیات فرسیه طاقیله بر طرفه ویالکن شاهنامه بر طرفه در. چونکه ایرانیلرک احوال روحیه سی واسطیری نقطه نظرلندن شرقده بوندن دها کوزل بر اثر یازلمش دکلدرد. بن، دنیاده داستانلرک تأسیسه حاکم اولان قوانینی بوندن ای کویستر بر کتاب دها کورمه دم. بر زمانلر اوروپاده حکم سورن شهنامه جریانله قلخی قایدیرمش اولدیغنی سویله دیککنز ادیب حکیم «ارنست رنهان» بو کتاب حقنده عیناً شوسوزلری سویلیورکه فرانسه سی اولدیغنی کی بورایه نقل ایدیورم و بک طوغری بولیورم :

C'est bien vraiment l'épopée de la Perse. Quoique les persans musulmans le lisent eux aussi avec délices, ce sont surtout les Parsis qui le copient et si un jour, comme on peut le croire, la perse repousse le joug de l'Islam le Shahnamé redeviendra son livre national.

اوروپا بک هب بورتبه ده کی فضلا سی فردوسی یه اوروپا عرقندن یتشمش بر متفکر نظریله بائیورلر و کک مشارالهی کک خیام و حافظ نوعدن اولان شاعرلری اندو اوروپه تن دها سنک اک الم حادثات تاریخیه آراسته سونیه کک عنودانه ثبات ایتش اولسه حیرت ایدیورلر و اولرده بزلدندرد، دیورلر .

ایشته ، فوآد بک افندی، جنساً اوروپالی اولان ایرانیلر بو صورتله فکر آده اوروپالی اولیورلر و اوروپالیلر ایله اولان صیقی قرابتلری اثرلیله میدانله قویان بو و بونک امثالی اساتده بیدرکه بحق مقتدا بیلورلر و ادبیاتلرینک استقبالی آنجق بوتده کوریورلر. امین اولیکز، بو کون ادبیات ایرانیه یه آس اولان حسیاته عیانلر بک واقف دکلدرد. او یله اولسه ایدی ، بن فردوسینک و اثرینک اهمیتی حقنده سزه شیمدی یه قدر صحیفه لر دولوسی یازی یازمش و بر چوق دلیلر کویسترمش ایکن سز یه طوتوب بکا شعرا تذکره لرنده مندرج ملاحظه لردن ، مطالعه لردن بحث ایتز ایدیکنز . بونی بیلکیزکه فردوسینک سائر بوتون ادبی عجمه توفقی حقنده نه «رنهان» ، نه «بازیه دومه بنار» ، نه مرحوم «آغا خان» نه بن خطا ایدیورز . چونکه او بر حقیقتد و ایران تاریخ ادبیاتی حقنده کی معلومات بک قرق الی سنه دیری اوروپاده آزالمش یا خود جوغالش اولسی بو حقیقی ده کیشدیرمک قوتی قطعاً حائر دکلدرد. بیلیم دها فضله یازه می...

کله لم ایکنجی مسئله یه : فردوسیدن آشانی عد ایتدیکم انوری ، منوچهری . کسائی، جامی کی شاعرلردن کتبعده بحث ایدوبده عنصری ، اسدی ، فرخیلردن بحث ایتدیشمک اسبابی آکلاهق ایستورسکنز، شیمدی بونی سویلیه یم : عنصری ، عسجدی ، اسدی ، فرخی کیلرینک هیچ برخصیصه فارقه ادبیله یی بوقدر. ساده جه و علی الطاده قصیده لر و بعض کوچوک منظومه لر یازمشلردرد. حاله بوکه انوری فارسینک اک یارلاق واک مطرا قصیده لرینی یازمش اولدیغنی کی دیگر نوعلردن دها برطاق متن شعرلرکده ناظمیدرد. یم کندی مطالعه مه کوره انورینک عظیم شهرتی واهیتی قصیده لرندن زیاده «اگر محول حال جهانیان نه قضاست چرا مجاریء احوال برخلاف رضااست» و «برسر قند اگر بکندری ای باد سحر نامه اهل خراسان بر خاقان بر» و «ای برادر بشنوا این رمزی ز شعر و شاعری...» «ای مسلمانان فغان از دور چرخ چنبری...» کی منظومه لرندن ایلری کلکده در . برده

مشارالیهده کی علم و فضیلت ، وسعت قریحه و سبوزلرنده کی سلاست و ممانت - شیوه سی بوگون متروک اولقله برابر - عنصریلر و فرخیلده کورلمش شیلردن دکلدن . و بونک ایچون حین حاجتده کوستره جک مثالرم یك چوقدر . یعنی دیمک ایستورم که بوسایدیقم شاعرلرک هپی قصیده یازمش اولدقلری حالده انوریده طبقی خاقانیده اولدغی کی برخاصه ، بر « Cachet » واردرکه بونی دیگر قصیده جیلده آرامق عبثدر . ایشته ، بن شخصیت بارزه « Originalité » بوکا دییورم . بوکی اینجه لکار « Nuances » تذکره لردن بولونماز . بونی بیلن بیلیر و بیلیمه بن بیلن .

اسندی بختنه کلنجه : کورییورم که اونده ده یا کلشسکز . چونکه سزک دیدیککز وظان ایتدیککز کی « کرشاسپنامه » بی یازان قصیده پرداز معروف یاشلی اسدی دکلدن . اونک اوغلی اولان کنج اسدی در . فقط بونده یا کیلان پالکز سز دکلسکز - حمدالله مستوفی بیله بونده یا کلش وایکسینی بر برینه قاریشدرمشدر . برده کرشاسپنامه اوپله بیوک برقیمتی حائر بر منظومه دکلدن . شاهنامه بی تقلید یا زیلان یوزلرجه اثرلردن بریدر .

« کلشن راز » ماده سنه کلنجه دییه حکم که : اوقودیشم شیلرده شیمدی به قدر شرحه مراجعت اتمک حاتم اولدغی ایچون بونده ده اوپله برشیته احتیاجم یوقدر ، فقط بیلیمک ایستردم که الکزده کی شرحلر شیخ شبستریک مثلا شو بیتنی فاصل تفسیر ایدیورلر و فاصل آ فلا یورلر :

ترا ربع شمالی کشت مسسکن
که دل در جانب چپ باشد از تن

تغزیه و شیهه بختنده ده شونی سویلیه حکم : اوروپا ادبیاتلرنده دین ایله تماشا آراسنده صیق مناسبتلر اولسکی و تیاترونک « میستر » لردن چیقمش بولونسی ایرانده ده تیاترونک تغزیه لردن و شبیه لردن دوغجه جتنی اثبات ایده مزه . فاصل که بوکونه قدر بویله برشی کورلمش دکلدن . بوسوز مدینیتی خرستیالغه و دها دوغریسی خرستیالغی کندی مدینتته تمامیه اویدورمش اولان اوروپا مملکتلری ایچون بر حقیقتدر . یوقسه برقاچ بیک سنه لک بر موجودیت مدینه دنی صوکره مسلمان اولان و مسلمان اولدقلل صوکره ده ملیتی و دینی آیری منطقه لردن یاشاتان واسکی مدینتی قوتیه دیننده متادی تحوللر و تجددلر وقوعه کتیرن ایران ایچون دیندن اقتباس ایدیله جک و عینی زمانده حسیات ملیه ایله متوافق اوله جق تماشا موضوعی یوقدر . ینه سویله رم : ایرانده حقیقی تماشا حیاتی برکون دوغجه جق اولورسه بو حیات فیضی و قوتی ینه اسکی ملی افسانه لردن و حکایه لردن آله جقدر که بونده ده شاهنامه ادبیاتنک ، بیک سنه به یاقین بر زماندنبری کلوب کچن عجم شاعرلرنک کافه سنک بلا استثنای جید و صاف صولرله تصفیة فکر و روح ایتدکلری عمان بی پایان اساطیرک تأثیری مشهور اوله جقدر .

مسعود سعد و ناصر خسرو کی شاعرلره اهمیت ورمه مزک ایده مدیکمی و بوا یکی شاعرک کرچکدن « Etude » ایدلمک لایق شخصیتلر اولدقلرینی کچن مقاله مده سویله مشیدم . شیمدی ده شونی سویلیه یم که بن سلسله رسائلمک اوچنجیسنده بونلرک ترجمه حاللرندن - ولو یك مختصر اولسون - بحث ایتدم و اثرلرندن مثاللرده کوستردم . حتی کتابک آثار شعریه به حضر ایتدیکم اوچنجی قسمنده کال اصفهانی بی ده بولورسکز . شوقدر که بونلری رسائلمک دردنجیسنده تکرار موضوع بحث اتمک ایسته مدم . چونکه بوزسائی مکتبلرده صره سیله اوقویه جق شا کردلر بونلرک قیسه بر ترجمه حاللرینی و اثرلرینی بر رساله ده دکلمه دیکنده کوره جکدر .

کسانی ده نه Originatité کوردیکی ده آکلامق ایستورسکز: ناصر خسرو کی بر آدمک دیوانک طقوز پرنده کندیشنی استرقاب ایتدیکنی کوردیکم برشاعری فاضل مجموعه مه آمازدم؟ هله مشارالیهک شوقه سینه ممائل ظریف برقطعه بی دها قاج ادیده بولوب کوستره بیلیرسکز:

کل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت
مردم کریمتر شود اندر نعیم کل ؛
ای کل فروش کل چه فروشی برای سیم
از کل عزیز تر چه ستانی بسیم کل ؟

هم پوشاعری دیگر برشاعره ترجیح ایدوب ایتهمک بردوق، بر تقدیر مسئله سیدر. بوضو رماز. فقط سز هرشیئی آکلامق ایسته دیککز ایچون بواضا حاتی ویریورم. کذا منوچهری ده وجامی ده نه خصیصه لر کشف ایتش اولدیغنی مراق ایدیورسکز، سویلیهیم: بونلرک برنجیسی عرب آهنگنی ووزنتی بر شیوه مخصوص ایله فارسی به تطبیق ایتش، شرابی و آتی شهسوارانه توصیف خصوصنده بک تمیز ایتش، کندی زمانه قدر کیسه نک یازمدیغنی بر طرزده کوزل مسطر یازمش بر شاعر درده اونک ایچون کوستردم. - جامی به کانهجه، پوشاعر، کرک شعرده کرک سائر فنونده کی شهرت فوق العاده سی سییله مسکوت عنه براقیله مازدی. سعدیلردن و نظامیلردن آشغیدر. فقط ممتاز بر شخصیتی واردر. بوانکار اولونه ماز.

نظامیدن بحث ایتشیکن خسرو دهلوی بدن ده بحث ایتدم. چونکه هند چاشنیسی ایله ظهور ایتش بونظامی در. خصوصیه که نظامیدن ده بک باشقه برشی در. مشنیده اونک قدر موفق اولیه بیلیر. فقط شیراز شاعرلرینه وخصوصاً سعدی به امثالاً یازلمش نه قدر کوزل غزلاری واردر.

«وحشی» ایله «مکتبی» دل ایچون بحث ایتدیکمی ده می صوریورسکز؟ بونی ده آکلامهیم: چونکه بن بونلرک برینی «فرهاد و شیرین» نده و دیگرینی «لیلا و مجنون» نده نظامیدن ده بشقه بر طرز و شیوه ده کوریورم. هرایکسینک ده باهر بر خصوصیتی واردر. «فرهاد و شیرین» ده اک زیاده موفق اولان وحشی و «لیلا و مجنون» ده اک زیاده مزیت کوسترن مکتبی اولدیغنه اعتقاد ایدن ادباده واردر. آکلا دیکزمی فوآد بک افندی؟ بن کور کورینه شوکا بوکا اتباع ایدنلردن دکلم ویایدیغنی ایجه بیلهرک یاپارم. فارسی بنم لسان مادرزادم و ایران ادبیاتی ده یکریمی بش سینه دنبری ایچنده یووارلاندیغم، متصل تدقیق ایتدیکم، ایرانده کی جریانلرینی منتظماً تعقیب ایلدیکم و شدتله ما نوس اولدیغم بر ادبیاتدر. اونک ایچون سویلیورم که بوخصوصده نه قدر ایسترسه کز مزکله کوروشه بیلیرم. و مشغولیتمه رغماً سزه ایران ادبیاتی قونفرانسی شکنده هر هفته بر مقاله یتشدیرمکدن ده چکینم.

ایرانده ادبیات ایله صنایعک مناسبتی مسئله سینه کانهجه ینه دیرم که: مغوللرک استیلا سندن ایرانلیلرک فاداننده، اخلاقنده و امور تعیشیه سنده ایجه تحولات وجوده کلش و بودور استیلا ایرانده بک جوق خساراتی موجب اولمش اولفله برابر مملکتک متن و حاشیه سنده ایجه اثرلر براقوب یکمشدر که بونلر مسلمانلرجه یا بلسی ممنوع اولان جانی رسم و هیکل کی صنایع مستظرفه نک غیری بالخاصه تر به، چشمه، جامع، کاروانسرا، مدرسه، شادروان و سائر کی عمارات و مبانیدر. حتی ایرانیلر صنایع فنیسه بی عرب دینندن متأثراً بوروندیکی کسوه و هیئته براقیه رق اونی نفخه ملیله لرله دخی جانلاندیرمشلردر.

بناءً عليه ، مغولردوری ایران همچون بردورۀ نحول و بلکه بردورۀ توقف در . فقط بردورۀ انحطاط و تنزل دکلدر . بومدیده صنایع و ادبیات دها آز ملی و دها چوق اسلامی بر شکل اخذ ایتشد . بر دورلرده بر طرفدن چین و دیگر طرفدن بزانس دخی ایرانک « مینیاتور » و « سهرامیک » سمنترینه اجرای تأثیردن خالی قالماملردر . بالاده ذکر ایتدیگمز مبانیدن سلطانیه بلده سنده . البوم قسماً موجود اولوب ابنیه قاریخه دن بولوندیغی همچون ایرانلیلرجه محافظه سینه اعتنا ایدملک لازم کن « قبه شاه خدا بنده » ایله ینه الیوم خراسانک مشهد بلده سنده موجود اولوب تیموریلرک انشا کرده سی اولان « مسجد کوه رشاد » کی آثار آیده اهمیتله ذکره شایاندر .

اگر اوزمانک ادبیاتنده اونندن اولکی اطراد واسکی آتمک ملی کوریمور ایسه ، اونکده سبی شودر : مغوللر ، خوارزمشاهیلر و ایلخانیلر هیچ بر زمان ایرانک مدنیتیه قاریشوب قایناشامشدر و ایرانده داخما صو اوزرنده کی زیتون یاغی طبقه سی کی یاشامشدر . اوهنگامده مغول فاتحلرینک وسر دارلرینک سرایلرینده حکمران اولان دبده و آرایش ادبیاتده ایستر ایسته مز کنیدی قایدیردیغی همچون و مطبوعاتک موجود اولدیغی اوزمانلرده پادشاهلر شئون و مفاخرلرینک جهات اربعه یه انتشارینه واسطه اولق اوزره ادبایی استخدام ایله مکده (پادشاهک یاخود اونک احبابندن بریسنک تولدی ، وفاتی ، قضاء آتدن دوشمسی ، بادنک . یاخود دیشنک آغریعه سی ، یاخود شطریج اویوننی قازانمسی و یا غائب ایتمسی ، یاخود طاولة اویوننده زارینک ترس کلمسی ، یاخود بر آیی باشنده تصادفاً آچیق بریده هلالی رؤیت ایتمسی کی احوال اوزمان شاعرلر بر مهم زمین بحث و مقال اولوردی) اولدقلری همچون شاعرلر بالخاصه قصیده یازمقله و نازلرده اکثریا سلاله سلطنتک وقایعنی ثبت ایتکله مکلف ایدیلر . ایسته بونک ایچوندرکه اودورلرک شاعرلری - برقاچ استثنادن صرف نظر - هب قصیده ساز و نازلری هب وقایعنویس یاخود مؤرخدرلر و (حمدالله مستوفی قزوینی) نک تاریخ کزیده سنک مقدمه سنده ، سزک دیدیککز کی محمد بن عبدالوهاب قزوینی نک دکل ، فقط بالذات پروفیسور « براون » ک دیدیکی دوغربدر . فقط ایش ساهه اوقدر دکلدر . چونکه اودورده معشرادبا صرف مؤرخلردن عبارت دکلدر . کچن مقاله سه جواب ویررکن یالکز عطاری ، سعدی بی ، مولانایی ایلری سورمکه بودوری قورتاره میه جفمی سویلیورسکز . فوآد بک افندی ، سزکله شطریج اوینامیورم که طاشلری ایلری به کری به سورمکه اویون قازانمغه چالیشه بم . سز « تاریخ کزیده » نک مقدمه سندن مغوللر دورنده کی مؤرخلرک کثرته دائر اولان قهره بی قاپوب اونکله بکا هجوم ایدیورسکز و بنم مغوللرک ایران استیلا سندن حصوله کن نتایجی آکلامقه ایچون یازدیغم ستون ستون یازیلری بالاهال بر معتاد سویله دیدیککز کی « بن بونلری بیلمز بر آدم دکل » دیوب کچورسکز . امین اولیکز که سزه شیمدی به قدر یازدیغم هر بر مقاله اهمیتله اوقونمغه دکر وجدی بر Etude در . بونلری بیلور ایدی ایسه کز ایچون بندن اول سویله مه دیدیکز ؟ بوق ، بنم دبکلرمی تصدیق ایدیورسه کز ، ایچون حالا بر قاریخک مقدمه سنده کوردیککز قهره به دایانوب اصرار ایدیورسکز ؟ سزه اوزمانک ادبیاتک ساده تاریخ اولمادیغنی اثبات ایچون اوچ بوک اسم ذکر ایتمش ایدم . دها ایسترمیسکز ؟ بیورک : لغویوندن مجدالدین فیروز آبادی ، ریاضیوندن غیاث الدین جمشید کاشانی ، فضلالی مشهوره دن قطب الدین شیرازی ، « مطول » ک مؤلفی سعدالدین تفتازانی ، « مواقف » ک مؤلفی قاضی عضدالدین ، عالم اسلامده بک معروف سید شریف جرجانی ، مؤلفات هدیده مهمه صاحبی جلال الدین دوانی ، ابوالعالی نصرالله منشی و سائر - صوکره

شعرادن : حافظ شیرازی ، سلمان ساوجی ، عبدالرحمن جامی ، اثرلرینه حافظك بیاغ غبطه ایتدیکی خواجهوی کرمانی، قدرشناسانی مائده نغیسه عرفانیله شیرینکام ایدن بسحق شیرازی ، اثرینی شرحته باقهرق اوقومهمی بکا توصیه ایتدیگکز شیخ محمود شبستری، مراغه بلده سنده کی رصدخانه سیاه مشهور شاعر وراصد خواجه تصیرطوسی ودها بونلردن اول خاقانی، نظامی، ظهیرفاریابی، سعدی شیرازی، کمال الدین وجمال الدین اصفهانی وارددرکه بونلر هب مغوللر وخورازمشاهیلر دورلرینه تصادف ایدن مهم ابداندنلر وهیچ بری مؤرخ دکلدر . بونلره نه دیه جکسکز ؟ عجا - سزك تعبیرکزی قوللانیم - بونلری ایلری سورمکه ینه اوپونمی قازانمغه چالیشیورم ؟ تاریخ کزیده نك مقدمه سنده نه دنیلش ایسه دنیلسون ، مغوللر دورنده بوتون بوفضلائك یتشدیکی انکارادلونه بیایرمی ؟ خیر . بونلرك هیسنده مؤرخمی ؟ خیر . اوحالده ؟ . اوحالده نتیجه شواولور : مغوللر دوری ایران ادبیاتی ایچون بردوره نزل دکلدر . اوزمائك محررلری سادهجه مؤرخلردن عبارت دکلدر . وبخصوصده کی بوتون ادعالریکز سادهجه تاریخ کزیده نك باشه موسیو « براون » ك - محمد بن عبدالوهاب قزوینی نك دکل - یازمش اولدیغی برقاج سطرلق مطالعهیه مستنددرکه شویله باشلار :

« تاخت و تاز مغول درقرن هفتم هجری ، چنانکه همه کس میدانند لطمه بود که برملل اسلامیة و تمدن و علوم و ادبیات ایشان وارد آمد ولی يك شعبة مخصوص از ادبیات زبان فارسی را از این قاعده کلیه باید استثنا نمود و آن تاریخ است . » بن بوبایده سویلنه جك سوزلری کچن مقاله مده سویله مش اولدیغم ایچون تکرار ایتیم . ایسترسه کز، ینه اورایه مراجعت بیوره بیلیرسکز . بناء علیه بو مقاله می شو سوزلره یتیریورم : وقت وقت اقوام مجاوره نك خفیف وشدید حوالتلره ایرانك اوزرینه بوشاتقلری فیرطنه لرك صدماتی آلتنده مدت مدیده چالقانوب طوران ابره ادبیات نهایت شوصوك زمانلرده حقیقی استقامتی بولش وتکاهل طبیعی یولنه کیرمشدرکه اوده بوندن تخمیناً يك سنه اقدام فردوسی ایله باشلایان جریان ملیدو . باقی بیان احترامات و تأیید مودت ایلرم افندم .

صمیم دانه

ابن رفعت ساح بك افندییه

محترم افندم !

(کسکین خیرسز او صاحبی باصدیریر) دییه عثمانلیجه برعرب مثل واردر اما، ظن ایتدیگکز قدر طوغرو دکلدر . اولمادیغی ده کوستره جکم .
 نیم صوك مکتوبم ایله مسئله حل و مباحثه ختم اولمشدر . سز ، بو قاپانجیدن قورتولماق ایچون دهشتلی بر جسارت کوسترمش سکز . هووه لافك - موضوع بحث اولان - معهود (۱۹۴) نجی